

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 12CoP/113/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1322202394
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:1322202394.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudkýň JUDr. Ľubice Bundzelovej a Mgr. Andrey Hadnagyová v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX. XXXXXXXX XXXX, zastúpené opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, matky: C. D., nar. XX. XXXX XXXX, naposledy trvale bytom E. X, C., zastúpenej advokátom: Mgr. Richard Šíra, so sídlom Banskobystrická 4, Bratislava I, a otca: F. G. B., nar. XX. XXXX XXXX, trvalý bytom: H. I. X, C., zastúpeného advokátom: JUDr. Adrián Suchánek, so sídlom Grösslingova 6-8, Bratislava, o nariadení neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III, č.k. 38P/91/2022-43 z 28. apríla 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd ruší napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, vyhlasuje, že nemá právomoc konať vo veci návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a konanie o nariadení neodkladného opatrenia z a s t a v u j e.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril mal. A. do osobnej starostlivosti matky; dočasne upravil styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletým v každom nepárnom kalendárnom týždni od stredy od 14:00 hod. do štvrtka do 19:00 hod., v každom párnom kalendárnom týždni v piatok od 14:00 hod. do nedele do 19:00 hod. s tým, že otec si maloletého prevezme v predškolskom zariadení a odovzdá ho pred bydliskom matky maloletého; otcovi maloletého uložil povinnosť platiť na maloletého výživné v sume 250,- eur mesačne vždy k 15.dňu v mesiaci k rukám matky počnúc doručením uznesenia; účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne § 2 ods. 1, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 2 veta prvá, § 329 ods. 1 veta prvá, § 329 ods. 2, § 330 ods. 2, § 331 ods. 1 a 2 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a § 336 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“). Vecne dôvodil, že návrh otca je dôvodný, keď jedným zo základných práv rodičov je právo na zabezpečenie starostlivosti o maloleté dieťa, právo na styk a výchovu zo strany oboch rodičov. Právo otca na styk nie je realizované a preto je daný dôvod na bezodkladnú úpravu. Súd vzal do úvahy skutočnosť, že matka maloletého sa nezúčastnila pojednávania 9. marca 2023, keď podľa registra obyvateľov má evidovaný trvalý pobyt v Rakúsku a na území Slovenskej republiky má evidovaný len prechodný pobyt a to iba mestskú časť J.. Otec uviedol, že matka maloletého sa na adrese nezdržiava a že matka sa vyjadрила, že sa nebude zúčastňovať súdnych pojednávanií. Súd má za to, že matka úmyselne bráni otcovi v styku s maloletým, preto vyhovel návrhu otca na úpravu styku, rovnako vyhovel i návrhu otca vo veci výšky výživného, keď schválená výška výživného je v aktuálnej situácii primeraná. Rozhodnutie o trovách konania neodôvodnil.

2. Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletého. Poukázala na § 1, 2 ods. 1, § 112 ods. 1 CMP a § 3 a 4 CSP, §39 ods. 1 a 3 zák. č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov, kap. 1 čl. 1 bod 1 písm. b), bod 2 písm. a), c), e), kap. 2, odd. 2, čl. 8, bod 1, čl. 13, bod 1, čl. 17, Nariadenia rady

(ES) č. 2201/2003 z 27.11.2003 o súdnej právomoci a uznávaní, a výkone rozsudkov v manželských veciach, a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1437/2000. Vecne dôvodila, že matka i maloletý majú oficiálny pobyt v Rakúsku, kde sa dlhodobo zdržiavajú. I otec vo svojom návrhu uvádza, že maloletý navštevuje predškolské zariadenie v Rakúsku, vo D.. Na podporu svojich tvrdení predložila úradný preklad osvedčenia o registrácii pre občanov a občianky EHP a Švajčiarska podľa Smernice 2004/38, ktoré boli vydané Rakúskou republikou pre matku a maloletého syna. Na podporu tvrdení o trvalom pobyte maloletého v Rakúsku, prikložila i úradný preklad potvrdenia o pobyte maloletého, ktoré vydalo mesto D. a je v ňom uvedené, že maloletý má trvalý pobyt na K. XX, L.. X/X, XXXX, D. a to od 31. mája 2021. Adresa pobytu maloletého je uvedená aj v osvedčení o štátnom občianstve Slovenskej republiky, ktorú vydal Okresný úrad Bratislava 7. novembra 2021. Maloletý od 6. septembra 2021 navštevuje predškolské zariadenie vo D.. Má za to, že maloletý sa reálne zdržiava v Rakúskej republike, kde má nahlásený aj oficiálny trvalý pobyt, býva tam, navštevuje predškolské zariadenie (o čom predkladá fotografie) a preto Mestský súd Bratislava II ani žiaden iný slovenský súd nemá právomoc uvedenú vec prejednávať. Vecne a miestne príslušným súdom je súd v Rakúskej republike. Dodala, že nesúhlasí s tvrdeniami otca, že mu bráni v styku a robí obštrukcie, keď s otcom má negatívne skúsenosti, pretože ju 4. októbra 2021 fyzicky napadol. Otec napriek tomu, že si je vedomý, že maloletý má trvalý pobyt v Rakúsku, kde navštevuje predškolské zariadenie, podal návrh na slovenský súd, ktorý nemá vo veci právomoc a matke tak vznikli náklady na preklad dokumentov. Namietala, že otec v návrhu navrhol prispievať výživným 500,- eur, ale súd neodkladným opatrením priznal iba výživné vo výške 250,- eur. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a priznal matke nárok na náhradu trov konania, alebo alternatívne zmenil tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietla a matke prizná proti otcovi nárok na náhradu trov konania.

3. K odvolaniu matky sa vyjadril otec maloletého. Uviedol, že skutočnosti uvádzané matkou sú účelové klamstvá, keď je sice pravdou, že matka maloletého prihlásila na pobyt v Rakúsku, ale výlučne len z dôvodu, aby mohol navštevovať bezplatne štátne zariadenie, pričom počas celého obdobia až do októbra 2022 bývala aj s maloletým synom v C., B. E. X. V októbri 2022 sa odsťahovala priamo do Rakúska, alebo žila ešte istý čas na Slovensku, čo uviesť presne nevie. V čase podania návrhu matka pravidelne vozila maloletého z bydliska v C., E. X do škôlky v Rakúsku a po škôlke sa vždy vracali späť do C. a preto na konanie je vecne a miestne príslušný Mestský súd Bratislava III. Navrhol, aby bol jeho styk upravený a pravidelný, keď má záujem podieľať sa na výchove a starostlivosti o maloletého a to, že matka bývala na Slovensku nie je problém preukázať vedeckými výpoveďami a inými relevantnými dokladmi. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

4. K vyjadreniu otca k odvolaniu matky sa opäť vyjadrila matka, ktorá uviedla, že nesúhlasí s tvrdeniami otca, keď preukázala, že maloletý sa od 31. mája 2021 zdržiava na adrese K. XX, L.. X/X D., kde má prihlásený trvalý pobyt. Uviedla, že bola vlastníčkou bytu v C., B. E. X, ale tento musela predať, keďže otec jej neposielal výživné a nechcela sa dostať do nepriaznivej situácie. Otec svoj návrh podal na Okresný súd Bratislava III dňa 22. mája 2022 napriek tomu, že vedel, že maloletý sa aj s matkou zdržiava v Rakúsku. Nie je pravdou, že matka maloletého každý deň vozila maloletého z C. do Rakúska. Maloletý mal, už počas materskej, skoro na dennej báze kontakt s rakúskymi kamarátmi. Zdôraznila, že sa spolu s maloletým A. zdržiavali výlučne v Rakúsku.

5. Na výzvu odvolacieho súdu matka opakovane uviedla, že obvyklý pobyt maloletého A. ku dňu začatia konania, ku dňu 20. mája 2022 je na adrese K. XX, L.. X/X, D., Rakúska republika. Poukázala na doložené listinné dôkazy a to preložený oficiálny doklad o pobyte, ktorý preukazuje, že maloletý je oficiálne nahlásený na adrese svojho obvyklého pobytu už od 31. mája 2021, potvrdenie o návšteve predškolského zariadenia i fotografie. Dodala, že zastáva názor, že nie je daná právomoc slovenského súdu.

6. Otec maloletého na výzvu odvolacieho súdu uviedol, že ku dňu podania návrhu matka pravidelne vozila maloletého z bydliska v C., E. X do škôlky v Rakúsku a po škôlke sa vždy vracali späť do C.. Byt vlastnila až do októbra 2022, kedy sa odsťahovala na jemu neznámu adresu či už do Rakúska, či na Slovensko.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom, účastníčkou konania (§ 359 CSP a § 7 CMP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357

písm. d) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné podľa zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. a) CSP) a konanie o nariadenie neodkladného opatrenia zastaviť (§ 391 ods. 1 v spojení s § 9 CSP).

8. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. B3-38P/91/2022 je návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiada dočasné zverenie maloletého do osobnej starostlivosti matky, o uloženie povinnosti otcovi platiť na výživu maloletého sumu 250 eur mesačne a o úpravu styku otca s maloletým.

9. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel.

10. Zo skutkových okolností prípadu vyplýva, že maloleté dieťa pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti. Rodičia i maloletý sú občanmi Slovenskej republiky, matka i s maloletým žijú v Rakúsku.

11. Podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak neboli splnené procesné podmienky.

12. Podľa § 161 ods. 1 a 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky") (1). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (2).

13. Súd kedykoľvek za konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (procesné podmienky). Zákon však výslovne procesné podmienky neuvádza. Možno teda dôvodiť, že procesnými podmienkami musia byť také vlastnosti súdu a účastníkov, ktoré jedine umožňujú dosiahnuť cieľ civilného konania. Ak v konkrétnej veci nie sú splnené procesné podmienky, takéto konanie vykazuje nedostatky. Na strane súdu patria k procesným podmienkam také vlastnosti, ktoré sú vymedzením jeho práv a povinností vykonávať ako orgán štátu civilné konanie a na základe jeho výsledkov rozhodovať. Nedostatok procesných podmienok môže byť neodstrániteľný, odstrániteľný. Neodstrániteľný je nedostatok procesnej podmienky, odstránenie ktorého za danej právnej úpravy nie je možné. Odstrániteľný je taký nedostatok procesnej podmienky, k odstráneniu ktorého môže súd prispieť za eventuálnej súčinnosti s niektorým účastníkom. Medzi neodstrániteľné procesné podmienky sa zaraďuje aj nedostatok právomoci súdu.

14. Podľa § 9 CSP ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

15. Existencia právomoci súdu je *conditio sine qua non*, teda nutná podmienka, nevyhnutný predpoklad. Súd prvej inštancie pochybil, pokiaľ vôbec neskúmal napriek údajom vyplývajúcim z obsahu spisu, že maloletý navštevuje predškolské zariadenie v Rakúsku a že aj matka maloletého pracuje v Rakúsku, kde trávi i väčšinu času s maloletým, či má vo veci právomoc konať.

16. Podľa článku 8 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (ďalej aj nariadenie Brusel II bis) súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania (ods. 1). Odsek 1 sa uplatňuje s výhradou ustanovení článkov 9, 10 a 12 (ods. 2).

17. Podľa článku 12 ods. 3 nariadenia Brusel II bis súdy členského štátu majú takisto právomoc v otázkach rodičovských práv a povinností aj v iných konaniach, ako sú konania uvedené v odseku 1, ak: a) dieťa má vo vzťahu k tomuto členskému štátu podstatnú väzbu, najmä na základe skutočnosti, že jeden z nositeľov rodičovských práv a povinností má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte, alebo že

dieťa je štátnym príslušníkom tohto štátu; a b) všetci účastníci konania prijali právomoc súdov výslovne alebo iným jednoznačným spôsobom v čase začatia konania, a ak je to v najlepšom záujme dieťaťa.

18. Podľa článku 20 ods. 1 nariadenia Brusel II bis v naliehavých prípadoch nebránia ustanovenia tohto nariadenia súdom členského štátu prijať predbežné opatrenia, vrátane ochranných opatrení, s ohľadom na osoby alebo majetok v tomto štáte, ktoré sú dostupné podľa práva tohto členského štátu, aj keby podľa tohto nariadenia mal právomoc rozhodovať vo veci samej súd iného členského štátu.

19. Otec sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky, uloženia povinnosti otcovi platiť výživné 250 eur mesačne, úpravy styku otca s maloletým. Odvolací súd má za to, že nejde o naliehavý prípad podľa čl. 20 nariadenia Brusel II Dis, keďže život a zdravie maloletého nie sú ohrozené (bližšie pozri odsek 20 odôvodnenia).

20. Vychádzajúc z vyššie citovaných ustanovení dospel odvolací súd k záveru, že pre účely určenia právomoci súdu treba vychádzať z článku 8 nariadenia Brusel II bis, preto odvolací súd v súvislosti s preskúmanou vecou skúmal najskôr obvyklý pobyt maloletého v čase začatia konania. Obsah tohto pojmu je nevyhnutné vykladať v súlade s cieľmi a účelom nariadenia Brusel II bis tak, aby sa účelovo formulovanými tvrdeniami účastníkov neobchádzali kritériá obsiahnuté v predmetnom dohovore. Nariadenie sa neopiera o koncept obvyklého pobytu, ako ho spravidla chápe vnútroštátne právo členského štátu, ale používa ho ako autonómny prvok európskeho práva. Z hľadiska určenia bydliska preto nie je rozhodujúce, kde je účastník podľa predpisov o evidencii obyvateľstva toho - ktorého štátu prihlásený na trvalý pobyt, ale rozhodujúci je vždy reálny pobyt a kritérium trvalejšieho zdržiavania sa v určitom mieste. Ako štát obvyklého pobytu je potom možno chápať predovšetkým ten členský štát, na území ktorého malo dieťaťa v čase začatia konania svoje trvalejšie a stabilné bydlisko. Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku vo veci C-523/07 vyložil pojem obvyklý pobyt v zmysle článku 8 ods. 1 nariadenia Brusel II bis tak, že mu zodpovedá miesto, ktoré odzrkadľuje istú mieru začlenenia dieťaťa do sociálneho a rodinného prostredia. Na tento účel treba vziať do úvahy najmä trvanie, pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu na území členského štátu a presťahovanie rodiny do tohto štátu, miesto a podmienky predškolskej a školskej dochádzky, jazykové znalosti ako aj rodinné a sociálne väzby, ktoré dieťa udržiava v danom štáte.

21. Preskúmaním veci dospel odvolací súd k záveru, že maloletý A. má aj ku dňu začatia konania obvyklý pobyt v Rakúsku. Z obsahu spisu vyplynulo, že maloletý už od 6. septembra 2021 navštevuje predškolské zariadenie v meste D., má tu vytvorené sociálne väzby s inými deťmi, býva tu spolu s matkou na adrese K. XX L. X/X, D., pričom k trvalému pobytu je hlásený už od 31. mája 2021. Otec maloletého síce uvedené skutočnosti s výnimkou návštevy predškolského zariadenia popiera, avšak z dôkazov predložených matkou mal odvolací súd za preukázané, že maloletý v čase začatia konania nemal obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, a preto nie je daná právomoc slovenských súdov na konanie o nariadenie neodkladného opatrenia a tiež niet žiadneho dôvodu pre prijatie záveru, že je v najlepšom záujme maloletého, aby vo veci konali a rozhodovali slovenské súdy, v ktorých obvode sa maloletý nezdržiava, a to i s prihliadnutím k príslušnosti miestnych sociálnych, zdravotných a školských rakúskych orgánov. Odvolací súd sa domnieva, že je práve v záujme maloletého, aby jeho vec riešil ten súd, v obvode ktorého má obvyklý pobyt.

22. Odvolací súd tiež skúmal, či slovenské súdy sú oprávnené konať a rozhodovať o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia podľa článku 20 ods. 1 nariadenia Brusel II bis. Pri výklade článku 20 nariadenia Brusel II bis vychádzal odvolací súd z ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, predovšetkým z rozsudku vydaného vo veci Jasna Dětiček proti Maurizio Sgueglia vec C-403/09 PPU z 23. decembra 2009. Článok 20 ods. 1 nariadenia Brusel II bis stanovuje, že súdy členského štátu, kde sa nachádza dieťa, sú oprávnené za určitých podmienok prijať predbežné alebo ochranné opatrenia stanovené zákonom tohto štátu, napriek tomu, že uvedené nariadenie zveruje súdu iného členského štátu právomoc rozhodnúť vo veci samej. Toto ustanovenie predstavuje výnimku zo systému právomocí upraveného nariadením Brusel II bis, musí byť vykladané doslovne. Súdy uvedené v tomto ustanovení môžu priznávať také predbežné alebo ochranné opatrenia, iba ak dodržia tri kumulatívne podmienky, teda, že dané opatrenia musia byť naliehavé, musia byť prijaté vo vzťahu k osobám alebo k majetku nachádzajúcim sa v členskom štáte, kde sídli tento súd a musia mať dočasný charakter. Pojem „naliehavosti“ sa týka tak situácie, v ktorej sa nachádza dieťa, ako aj praktickej nemožnosti podať návrh týkajúci sa rodičovských práv a povinností na súd príslušný na rozhodnutie vo veci samej. Odvolací

súd dospel k záveru, že nie je naplnená podmienka naliehavosti na to, aby neodkladné opatrenie vydal súd, ktorý nemá právomoc rozhodnúť vo veci samej (súd Slovenskej republiky). Otec totiž neosvedčil skutočnosti, ktoré by mu bránili domáhať sa nariadenia neodkladného opatrenia na súde, ktorý má právomoc rozhodnúť aj vo veci samej.

23. Súd prvej inštancie pochybil keď sa s podmienkou právomoci v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia nevysporiadal, na túto neodstrániteľnú prekážku v konaní neprihliadol a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia vecne prejednal. Od počiatku nebola splnená podmienka pre začatie a vedenie konania, podmienka právomoci súdu, keďže s poukazom na obvyklý pobyt maloletého v čase začatia konania má právomoc vo veci konať príslušný súd v Rakúsku.

24. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 písm. a) CSP zrušil, nakoľko pre jeho nariadenie neboli splnené podmienky konania a konanie o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 391 ods. 1 v spojení s § 161 ods. 2 CSP a § 9 CSP zastavil, a osobitným výrokom vyslovil, že nemá právomoc vo veci konať a rozhodnúť (čl. 17 nariadenia Brusel II bis).

25. O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania (prvoinštančného a odvolacieho), keď nezistil žiadnu výnimku (§ 54 či § 55 CMP) pre priznanie náhrady. Matka žiadala priznať trovy vzniknuté jej s prekladom úradných dokumentov a právnym zastúpením. Odvolací súd s ohľadom na okolnosti prípadu, najmä na okolnosť, že určenie bydliska resp. obvyklého pobytu maloletého je právom oboch rodičov a má byť konsenzom nepovažoval za spravodlivé uložiť otcovi povinnosť nahradit' trovy konania matke.

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).